Класификация на информацията
Ниво 0 [TLP-WHITE]

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
п. к. 3643, с. Ковачица, общ. Лом, обл. Монтана, ул. „Десета“ № 10
e-mail: info-1209008@edu.mon.bg, тел. 09720/2377

УТВЪРЖДАВАМ:

X Румяна Вацова

РУМЯНА ВАЦОВА
ДИРЕКТОР НА ОУ КОВАЧИЦА
Подписано от: RUMYANA PETROVA VATSOVA

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА “БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ”

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
за учебните „свободни часове”,
които ще се водят от учители-неспециалисти
през УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

Учебната програма е разгледана и приета на заседание на ПС с решение №37 към протокол № 10 от 11.09.2026 г., утвърден със заповед на директора №РД-12-464/11.09.2026 г.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Учебната програма е създадена в изпълнение изискванията на Националната програма „Без свободен час", Модул 1 „Без свободен час в училище". Предназначена е за учители-неспециалисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и неосигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от I до VII клас, така и с приоритетите и пакетът от ресурси на училището – човешки, материални, финансови и др.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Да помогне на учителите – неспециалисти да обучат учениците на жизнено важни и социални умения за сметка на безцелното и неосмислено прекарване на времето си в „свободните" часове.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ: Програмата има амбицията:

1. Да ангажира „свободното" време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не са включени за разглеждане в учебните програми по отделните учебни предмети.
2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.
3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере" учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.
4. Въпросите, които разглежда, да намерят израз в по-значими форуми на училищно, общинско, областно и национално ниво (клубове по интереси, извънкласни дейности, училищно самоуправление, участие в младежкия общински съвет и др.)

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.
2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.
3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:
   - основни житейски умения;
   - умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
   - умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;
   - умения за вземане на решения;

- умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

5. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- ✓ Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото.
- ✓ Умения за активно участие в социалния и обществения живот на страната.
- ✓ Знания за здравословен начин на живот.
- ✓ Приобщаване към личните и обществените проблеми,
- ✓ Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването й.
- ✓ Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло.
- ✓ Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото.
- ✓ Създаване на социални контакти.
- ✓ Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност.
- ✓ Изграждане на усет за индивидуалност.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ:

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. За да няма дублиране на теми, при усвояване на определена тема учителят отразява това в материалната книга и в графата към учебната програма (съответен клас – дата). При наличие на проявен интерес от страна на учениците по определена тема, се допуска разискване в рамките на следващ „свободен" час, от следващ заместник. Това повторение също се отразява в учебната програма за съответния клас.

2. За качественото провеждане на част от часовете се използват преносим компютър, мултимедия, принтер, информация от глобалната мрежа интернет, книги от училищната библиотека, други.

3. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, сбирки, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти, есета, портфолиа.

4. Основен принцип на работа – активност и дискусионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.

5. Учебната програма не предполага записване на учебен план и вписване на цифрови оценки. Оценката за участието на учениците е само качествена. Значимите резултати и нетрадиционните решения се публикуват на сайта на училището.

6. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

	ТЕМА ЗА ЧАСОВЕТЕ	I	II	III	IV	V	VI	VII
1	Паметниците на България.							
2	Известни музеи в света.							
3	Забележителностите на Париж.							
4	Богатството на България.							
5	Дворецът Версай и неговите градини.							
6	Седемте чудеса на света.							
7	Троянската война.							
8	Берлинската стена.							
9	Здрав дух в здраво тяло. Хранене и здраве.							
10	Лична и обществена хигиена.							
11	За или против диетите?							
12	Затлъстяването – съвременният убиец							
13	Вредата от тютюнопушенето. Мамо, не пуши, защото....							
14	СПИН. Анти СПИН кампания							
15	Туберколозата – всеобща отговорност.							
16	Влияние на алкохола върху всички аспекти на здравето.							
17	Хипократовата клетва.							
18	Запознаване със спортове, които не се изучават.							
19	Спортът – източник на здраве и физиологично							

	развитие.							
20	Спортът – национална гордост.							
21	Агресията на стадионите.							
22	Великите спортисти на планетата.							
23	Да играем любимите игри.							
24	Спортни игри навън.							
25	Тихи игри в класната стая.							
26	Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ)							
27	Институции в РБ (Конституция, Парламент, Президент, Министър-председател, Кмет, Областен управител). Какво знаем за тях – функции, правомощия? Кой е ….?							
28	Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС)							
29	Присъединяване на РБ към ЕС							
30	Органи на ЕС и техните правомощия (Съвет на ЕС, Европейски съвет, Европейска комисия, Европейски парламент, Европейски съд, Европейска сметна палата)							
31	Европейски съюз – „за” и „против”.							
32	Европейска столица ли е София? Забележителности на София.							
33	Предимствата и недостатъците на живота в „големия град”.							
34	Що е гражданско общество? Какво е да си гражданин? Отговорности и задължения.							
35	Моите отговорности пред обществото.							
36	Отношенията в обществото (в магазина, на улицата, в автобуса, в болницата,							
37	Грешките на миналото.Пътят на България от 1878 до днес.							
38	Как да си направим „Родословно дърво”?							
39	Историята на града ни.							
40	Коя е Недялка Шилева? Кой е Чардафон Велики?							

41	Имена от историята на града ни, които трябва да помним.							
42	Община Съединение – разположение, население, власт, традиции.							
43	Историята на нашето училище.							
44	Какво знаем за местните културни традиции?							
45	Екосистемата на моя роден край.							
46	За да имаме велики писатели, трябва да имаме велики читатели.							
47	Да си припомним класиците в българската литература.							
48	Старогръцки митове и легенди.							
49	Познаваме ли библиотечния фонд и можем ли да си служим с него?							
50	Езикова култура- къде грешим най-много?							
51	Масово навлизане на английския език в нашия живот. Чуждици в българския език.							
52	Речевият етикет – използваме ли го?							
53	Фразеологизмите.							
54	Жаргонът- мода или анахронизъм?							
55	Пословиците и поговорките в общуването.							
56	Глобални проблеми на съвременността „Ние не сме наследили Земята от дедите си, а сме я взели назаем от децата си.”							
57	Връзката на промишлеността с изменението на климата.							
58	Бизнес и околна среда. Инвестиции.							
59	Човешкото влияние върху природата на Земята.							
60	Последствия от замърсяване на въздуха							
61	Нашата планета. Как да я опазим?							
62	Да почистим училищния двор.							
63	Застрашено биоразнообрзие.							
64	Животните – наши любимци или вредители?							
65	Слънцето – неразработен ресурс							

66	Природноресурсен потенциал на света.							
67	Водата – природен ресурс.							
68	Енергийни ресурси – алтернативи.							
69	Рециклирането.							
70	Велики физици – хора, променили света-Алберт Айнщайн.							
71	От хипотезата до реалността – истината за вселената.							
72	Астрологията – мит или реалност?							
73	Да разберем законите на времето и пространството.							
74	НЛО – сами ли сме във вселената?							
75	Да нарисуваме мечтите си.							
76	Известни художници и техните картини.							
77	Музиката в нашия живот- „за” и „против” чалгата.							
78	Музиката, която харесвам.							
79	Да научим и изпеем българска народна песен.							
80	Природните бедствия – Божие наказание, природен катаклизъм или резултат на човешката дейност							
81	Как се справям в бедствени ситуации?							
82	Искам да карам автомобил. Знам ли опасностите?							
83	Как да окажа първа помощ – загуба на съзнание, помощ при водни инциденти, контузии?							
84	Кое да избера-пеша, с велосипед, с автомобил, с влак, с метро или самолет?							
85	Благосъстояние на населението в България и в света. Стандарти на живот.							
86	Влиянието на религията в живота на хората.							
87	Един Бог и много богове – религиите в обединена Европа.							
88	Религия, религиозни и етнически конфликти							
89	Етническа толерантност							

90	Парите движат света. Валути.							
91	Отношението към парите и материалните ценности.							
92	Какво е икономическа криза и как да излезем от нея?							
93	Етикетите на стоките-четем ли ги и разбираме ли какво пише на тях?							
94	Търговска марка. Защо търся стоки от определена марка?							
95	Рекламите – влияят ли на избора ни?							
96	Българска национална асоциация на потребителите.							
97	Отстояване на правата ни като клиент.							
98	Какво мислим за телевизията, компютрите, мобилните телефони, Интернет?							
99	Кражба на идентичността.							
100	Безопасност в света на Интернет.							
101	Защо Facebook измести игрите на двора?							
102	Бил ли съм участник в онлайн тормоз?							
103	Може ли „ИНТЕРНЕТ” да замени удоволствието от четенето?							
104	Аз и моите родители – мога ли да споделям проблемите си с тях?							
105	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни за него.							
106	Опасностите, които ни дебнат днес.							
107	Какви качества трябва да притежава директорът на едно училище?							
108	Какви мерки ще вземете ако сте учител и не ви слушат учениците? Има ли виновни, кой, защо?							
109	Какво да променим в училище? Предложения, препоръки, мотиви.							
110	Насилието в училище – причини, които го пораждат.							

111	Стрес в училище- причини, които го пораждат.							
112	Днес ми се налага да си остана вкъщи!							
113	Междуличностни отношения (ученик-ученик, ученик-учител, ученик-родител, ученик-общество, момичета-момчета, младежи-девойки, стари-млади).							
114	Приятелството – що е то и има ли бъдеще? Какви качества трябва да притежава твоят приятел?							
115	Какви качества трябва да притежава достойният човек?							
116	Умения за водене на разговор.							
117	Умения за работа в екип, поемане на отговорност, умения за присъждане на оценка за другия.							
118	Зодиакалните знаци – имат ли отражение върху чавешкия характер?							
119	Как оползотворяваме свободното си време?							
120	Кавалерството днес.							
121	Уважавам ли по-възрастните, учителите, родителите си?							
122	Нашите идоли.							
123	Расист ли съм?							
124	Петък – 13-ти и други суеверия.							
125	Защо уча европейски език?							
126	Щастието и нещастието в живота зад граница.							
127	Ползата и вредата от риалити шоу-програмите.							
128	Каква професия да избера?							
129	Твоето бъдеще – дискусия.							
130	Моята мечта е …							
131	Какъв ще стана, когато порасна голям?							
132	Дядо Коледа, къде си?							
133	Къде ми са детските книжки?							
134	Пътят между истината и лъжата. Последствията.							
135	Любовта и уважението като духовни ценности.							

	Омраза и завист.							
136	Традиции и празници (Религиозни празници, Великден, Нова година, Еньовден, Бъдни вечер, Коледа и Рождество Христово)							
137	Благотворителност.							
138	Естетиката и кича (умения за откриване на различията при избор на подарък)							
139	Готвенето-необходимост, естетизъм, умение или „това не е за мен”? полезни ли са любимите ни ястия?							
140	Организиране на тържества (кетъринг).							
141	Достатъчно ли помагам вкъщи?							
142	Откраднах . . .							
143	Аз съм зависим от...							
144	Имам власт над целия свят. Какво бих променил?							
145	Аз нямам родители. Живея сам, в дом за деца, лишени от родителска грижа. За мен се грижи държавата …(Нека продължим)							
146	Вълшебните думички							
147	Ценностите, които осмислят човешкия живот							
148	Ще дойде един мой човек! … Живот без „връзки”?							
149	Какъв ученик съм аз? А какъв човек?							
150	Как се веселят и забавляват младите?							